

1405717

BEGROTING 2015

MEERJARENRAMING 2015-2018

Openbaar Basisonderwijs in West-Brabant en Zeeland

STICHTING

S+O=M

Samen Onderwijs Maken

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
2.	Toelichting	3
2.1	Leerlingprognoses	3
2.3	Organisatie en Planning- en Control Cyclus	4
2.3	Factoren en maatregelen.....	6
2.4	Kwaliteit, investeringen en baten.....	6
2.5	Functiemix.....	7
2.6	Vervangerspool	7
3.	Risico's	8
4.	De exploitatiebegroting	10
4.1	Toelichting op de exploitatiebegroting.....	11
4.1.1	Rijksbijdragen OCW	11
4.1.2	Overige overheidsbijdragen	11
4.1.3	Overige baten	12
4.1.4	Personele lasten	13
4.1.5	De bovenschoolse organisatie.....	14
4.1.6	Afschrijvingen	16
4.1.7	Huisvestingslasten, overige instellingslasten en leermiddelen	16
4.1.8	Treasury	16
5.	Meerjarenraming	17
5.1	Meerjarenraming 2015-2018	17
5.2	Verloopoverzicht eigen vermogen	18
5.3	Liquiditeitsbegroting 2015-2018	18
	LIJST MET AFKORTINGEN	18

1. INLEIDING

Voor u ligt de begroting 2015 en de meerjarenbegroting 2015-2018 van stichting SOM. De meerjarenbegroting staat niet op zichzelf maar vormt een onderdeel van de totale Planning- en Control cyclus van onze organisatie. De basis van de begroting wordt gevormd door het strategisch beleidsplan 2015-2018. In dit plan zijn de richting en de doelen voor onze organisatie beschreven. Deze financiële begroting vormt het financiële kader waarbinnen deze doelen gerealiseerd moeten worden. Het begrotingsproces is een continue proces van meerjarenbegrotingen opstellen, periodiek de financiële voortgang volgen middels diverse rapportages, nieuwe inzichten opnemen en dit alles vertalen in de nieuwe meerjarenbegroting.

Wij presenteren een begroting die op korte termijn sluitend is. Voor de jaren daarna, 2017 en 2018, voorzien wij op dit moment wel een tekort maar ook wordt een reorganisatie voorzien waarin wij door middel van personele reductie (reorganisatieplan en sociaal plan) ook dan de begroting sluitend zullen gaan maken. Hiervoor is nog overleg met de vakcentrales nodig welke pas in 2015 zal starten.

Wij blijven het als een belangrijke uitdaging zien om de financiën op orde te krijgen maar zeker ook de kwaliteit op hoog niveau te behouden.

Wij voorzien dat in de jaren 2016, 2017 en 2018 de leerlingenaantallen dalend zijn - wel in overeenstemming met de regionale daling - maar dit betekent een structurele achteruitgang wat betreft de inkomsten die afkomstig zijn vanuit het Rijk. In deze begroting wordt door middel van een PM post rekening gehouden met gelden die afkomstig zijn uit het Bestuursakkoord. In november 2014 is nog niet duidelijk over welke precieze bedragen we middels dit akkoord kunnen gaan beschikken.

De financiële positie van Stichting SOM blijft aandacht vragen en dit betekent dat wij ook in 2015 en de jaren daarna voorzichtig blijven opereren, een vacaturestop zullen handhaven en zowel qua personele inzet als qua investeringen de juiste balans zullen zoeken.

Onder een gezonde organisatie verstaan wij in financiële termen dat wij tenminste aan de kengetallen en normeringen van de PO raad en de aanbevelingen van de commissie DON voldoen. Dit betekent dat er voldoende reserves zijn om aan onverwachte verplichtingen te kunnen voldoen zonder dat daar meteen ingegrepen moet worden in het primair proces. Ten eerste betekent dit dat we over voldoende liquiditeiten moeten beschikken en ten tweede ook over voldoende vermogen om op langere termijn die investeringen te kunnen doen die wij wenselijk achten om onze doelstellingen te kunnen verwezenlijken.

Op 1 januari 2015 is er een wetwijziging van kracht waarbij de bekostiging van de kosten van groot onderhoud voor schoolgebouwen van de gemeente overgedragen worden naar schoolbesturen (doordecentralisatie). In voorbereiding op deze wetwijziging is de meerjaren onderhoudsbegroting (MJOB) opnieuw geactualiseerd zodat wij inzichtelijk hebben wat de huidige onderhoudstoestand van schoolgebouwen is en wat de toekomstige onderhoudskosten zullen zijn. Deze MJOB zal tevens dienen als onderbouwing voor de investeringsbegroting.

Ten aanzien van de ICT infrastructuur is het beleid van Stichting SOM dat scholen zelfstandig kunnen beslissen over de inzet van ICT in het primaire en ondersteunende proces. Op bovenschools niveau faciliteert stichting

SOM de implementatie van Office 365 wat ten gunste komt van de interne kennisdeling. De aanpassing en vervanging van hardware (werkstations en servers) wordt eveneens bovenschools gefaciliteerd.

De afgelopen jaren heeft Stichting SOM actief geïnvesteerd in de professionaliteit van personeel. In 2014 is er ook een opleidingstraject gestart voor directeuren en teamleiders waarin het huidige directiebestand op een hoger niveau getild wordt wat betreft managementvaardigheden en competenties.

We streven ernaar om het ziekteverzuim wat bij Stichting SOM zeer laag is (3%) minimaal op dit niveau te handhaven, zo niet verder terug te dringen. Door tevredenheidsenquêtes, gesprekkencycli en preventieve inzet van de Arbodienst nemen wij voldoende maatregelen om deze doelstelling te kunnen halen.

2. TOELICHTING

2.1 Leerlingprognoses

Stichting SOM vormt de overkoepelende organisatie voor openbaar basisonderwijs in de regio West-Brabant en de Gemeente Reimerswaal, Zeeland.

Onder de verantwoordelijkheid van het bestuur vallen negen scholen. In onderstaand overzicht zijn deze scholen met de leerlingaantallen en prognoses weergegeven:

Onderbouw/Bovenbouw			1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017
De Regenboog BRINNR 05YQ	O		39	35	34	28	29
	B		52	49	40	40	38
	Totaal		91	84	74	68	67
De Noordster BRINNR 06AI	O		96	93	103	104	100
	B		112	111	97	93	97
	Totaal		208	204	200	197	197
Parelmoer BRINNR 10MB	O		44	55	48	54	70
	B		59	51	49	47	43
	Totaal		103	106	97	101	113
De Eendracht BRINNR 12RI	O		33	33	30	31	29
	B		34	35	33	35	34
	Totaal		67	68	63	66	63
De Reigersberg BRINNR 11OE	O		27	31	32	35	35
	B		24	27	22	25	27
	Totaal		51	58	54	60	62
De Klimroos BRINNR 12IY	O		50	52	33	32	31
	B		37	41	50	49	50
	Totaal		87	93	83	81	81
De Kreek BRINNR 24AF	O		93	102	96	90	85
	B		156	134	122	122	110
	Totaal		249	236	218	212	195
De Dobbelsteen BRINNR 27RU	O		118	104	80	64	60
	B		145	142	137	145	121
	Totaal		263	246	217	209	181
Voorhoute BRINNR 11ZM	O		42	50	48	43	41
	B		55	47	49	48	47
	Totaal		97	97	97	91	88
			1216	1192	1103	1085	1047
	O		542	555	504	481	480
	B		674	637	599	604	567
			1216	1192	1103	1085	1047

De financiering van het primair onderwijs is gebaseerd op het aantal leerlingen of leerling categorieën per school. Jaarlijks wordt op 1 oktober het aantal leerlingen geteld. In april van het jaar daarop volgend stelt het Ministerie van OCW de bedragen per leerling vast. Het aantal leerlingen x het bedrag per leerling bepaalt de hoogte van de financiering voor het komende schooljaar. Dit wordt ook wel lumpsum financiering genoemd. Uitzondering hierop betreft het bedrag voor de materiële instandhouding. Dit bedrag wordt namelijk per kalenderjaar vastgesteld.

Omdat het aantal leerlingen bepalend is voor bijna alle inkomsten van Stichting SOM, is het voor de begroting van belang om een goede prognose op te stellen van het aantal leerlingen in de komende jaren. Vanaf de oprichting van Stichting SOM stelt iedere schooldirecteur zelf een meerjaren leerlingen prognose op. De basis voor de prognose vormt het aantal aanwezige leerlingen. Bekend is wanneer deze leerlingen zullen uitstromen na groep 8. Instroom in groep 1 is deels bekend op basis van inschrijving en kan verder worden ingeschat op basis van gemeentelijke geboortecijfers en ervaringscijfers. Zij-instroom en zij- uitstroom (bijvoorbeeld verhuizing) is lastiger in te schatten.

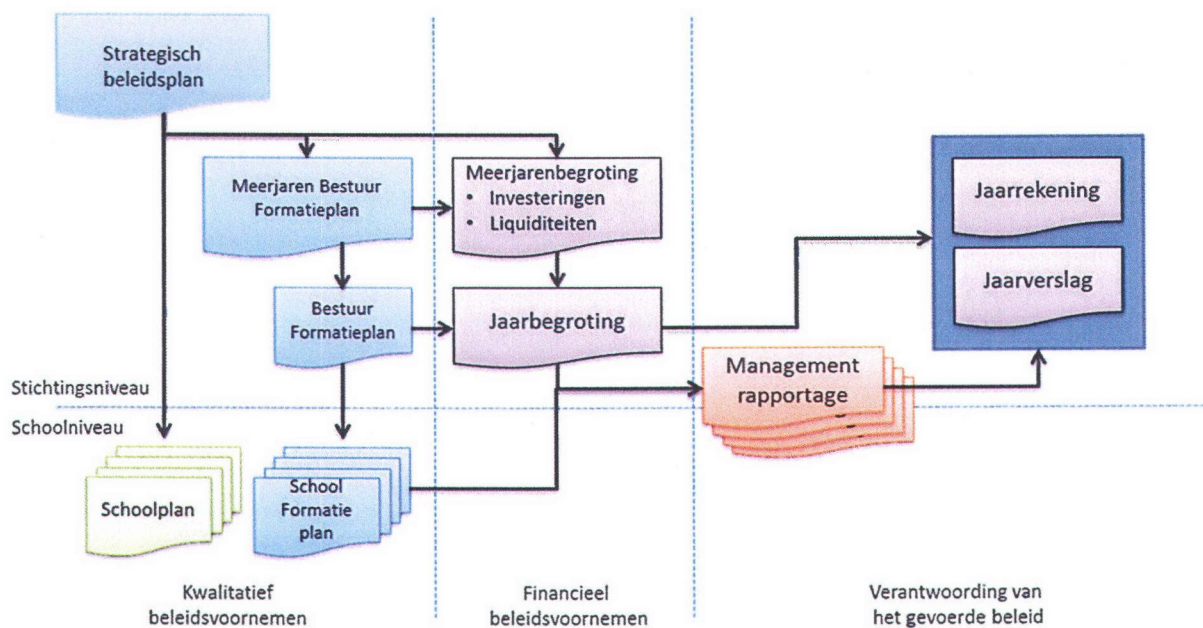
2.3 Organisatie en Planning & Control Cyclus

Stichting SOM heeft een professioneel bestuursbureau en integraal verantwoordelijke directies van scholen, schooloverstijgende directiekoppels met IB-ers en specialismen ingericht. Daarbinnen wordt op een projectmatige manier op basis van taak en budget gewerkt.

Stichting SOM heeft ook een aantal taken uitbesteed zoals de salarisadministratie en onderhoud gebouwen.

Indien een korttijdelijke specifieke expertise nodig blijkt te zijn die intern niet aanwezig is wordt die van buitenaf ingehuurd.

In deze paragraaf wordt kort de planning & control cyclus van onze organisatie weergegeven. Het is belangrijk om de samenhang daarin te zien om de rol en het belang van deze meerjarenbegroting te kunnen plaatsen in het totaal van alle beleids- en verantwoordingsdocumenten (afbeelding).

In dit schema staat de planning & control cyclus schematisch weergegeven. In het volgende gedeelte worden de onderdelen kort toegelicht.

De meerjarenbegroting heeft een horizon van vier jaar en is een uiting en vertaling van het voorgenomen beleid.

Het meerjaren bestuursformatieplan is geen onderdeel van de meerjarenbegroting maar de uitgangspunten van dit document zijn uiteraard wel vertaald en opgenomen in de meerjarenbegroting. In dit plan worden de bezetting en het beleid ten aanzien van personeel voor de komende periode weergegeven.

Vanuit de meerjarenbegroting en het meerjaren bestuursformatieplan worden de jaarbegroting en het bestuursformatieplan opgesteld. Deze bevat meer detail, zowel in financieel als beleidsmatig opzicht, omdat het een periode van één jaar betreft. Daarnaast dient het als instrument om te meten en te sturen op de voorgenomen doelen. Per kwartaal worden er managementrapportages opgesteld die een combinatie zijn van kwalitatieve aspecten als ook de financiële onderdelen. Deze dienen als sturing maar ook als interne verantwoording. Als laatste is er de jaarrekening en het jaarverslag waarin op stichtingsniveau verantwoording wordt gegeven over het gevoerde beleid en de resultaten daarvan. Basis voor al deze documenten vormen de schoolbegrotingen.

De meerjarenbegroting is dus een document dat een uiting is van beleidsvoornemens en dusdanig vertaald in financiële doelen zodat deze als sturingsinstrument kan worden gebruikt. Het dient dus niet primair om verantwoording over af te leggen.

Stichting SOM moet zich jaarlijks verantwoorden middels een jaarverslag en een jaarrekening. Deze jaarrekening dient te worden opgesteld per kalenderjaar. Ook de begroting moet daarom worden opgesteld per kalenderjaar. Een school werkt echter in schooljaren. Personeelsformatieplannen worden per schooljaar gemaakt en ook de meeste bekostiging wordt per schooljaar vastgesteld. Deze zullen dus vertaald moeten worden naar kalenderjaren om aan te sluiten op de begroting en jaarrekening cyclus. Dit is ook in deze meerjarenbegroting gedaan.

2.3 Factoren en maatregelen

Factoren die van invloed zijn op de exploitatie

De begroting 2015 laat een positief exploitatieresultaat zien van € 152.738,-. Verklarende factoren zijn onder andere:

- Vertrek of werktijdvermindering van onderwijsgevend personeel dat gebruik heeft gemaakt van het sociaal plan 2013. Dit betekent een forse besparing op de loonkosten.
- 2 directeuren zijn per 1 november 2013 en per 1 januari 2014 niet meer werkzaam bij Stichting SOM. Deze vacatures worden niet opgevuld. De organisatie wordt ingericht met meerscholendirecteuren en teamleiders (LB functie).
- Efficiencywinst op de bedrijfsvoering in verband met de samenwerking met Stichting ABBO per 1 februari 2013.
- De verwerking van de subsidie bijzondere bekostiging professionalisering schoolleiders in de directietoeslag.
- Besparing op de ICT kosten.

Reeds genomen maatregelen

- Verscherping en waar mogelijk beëindiging van kostenposten op materiële zaken: schoonmaak, abonnementen, advertentiekosten, contributies, energie, onderhoud van gebouwen en reprokosten zijn kritisch onder de loep genomen.
- Verdergaande efficiëntie en schaalvoordeel moet hier leiden tot verdere kostenreductie.
- De kosten van de huur van het bestuurskantoor naar 1/3 terug gebracht.
- Per 1 augustus 2010 is er binnen de Stichting SOM een **vacaturestop** van kracht.
- Vijf meerscholen directiefuncties binnen de Stichting SOM (vacante directiefunctie wordt dus niet meer 1 op 1 ingevuld).
- Samenwerking met andere schoolbesturen (ABBO) in het kader van efficiency, effectiviteit en verhoging kwaliteit.

2.4 Kwaliteit, investeringen en baten

Kwaliteit

Stichting SOM is zich bewust van de noodzakelijke bijstelling van het financieel beleid, maar ziet daarnaast ook een noodzaak om te moeten blijven investeren in goed onderwijs en promotie van openbaar basisonderwijs. Het is haar taak om de kwaliteit van het onderwijs op een goed niveau te handhaven en zo mogelijk verder te optimaliseren.

Baten

Behalve baten afkomstig vanuit het Rijk hebben we ook inkomsten uit verhuur, detachering en de samenwerkingsverbanden. De gelden afkomstig uit het samenwerkingsverband Brabantse Wal stellen Stichting SOM in staat om de zogenaamde basiszorg en breedtezorg op een hoger niveau te tillen. Met ingang van 1 augustus 2014 is de Wet op het Passend Onderwijs van toepassing. Waar voorheen leerlingen met een ondersteuningsvraag met behulp van gelden van het Rijk (LGF) en van het Samenwerkingsverband extra ondersteuning konden krijgen, wordt deze ondersteuningsvraag nu op basis van een op maat gemaakt arrangement door het Samenwerkingsverband gefaciliteerd in geld en/of mankracht. Voor het maken van de begroting betekent dit dat wij afhankelijk zijn van de toegekende arrangementen. Stichting SOM heeft ingezet om ongeveer 70% van de ondersteuningsgelden die in het verleden zijn toegekend in de loop van de begrotingsjaren ook weer toegekend te zullen krijgen.

Investeringsen

Stichting SOM wil evenwicht aanbrengen tussen inkomsten en uitgaven met accent op de kwaliteit van het onderwijs en behoud van een gezonde financiële organisatie. Als onderdeel van dit streven zal stichting SOM blijven investeren in het primaire proces door waar nodig kleinere kleutergroepen te creëren en in management te investeren d.m.v. het creëren van opleidingen en het bewerkstelligen van vrijstelling van lesgevende taken voor directeuren en teamleiders. Daarnaast investeert Stichting SOM in ICT in de wetenschap dat in dit digitale tijdperk kinderen ook bij Stichting SOM leren en ontdekken met smartboards, touchscreens, tablets etc.

2.5 Functiemix

Bij Stichting SOM zijn LB-specialisten werkzaam o.a. op de vakgebieden Leerlingenzorg, Bewegingsonderwijs, Rekenen, Taal, ICT, Gedrag/SOVA, Kwaliteitszorg en Teamleider. Op bestuursniveau is er in totaal voor 21,8266 wtf aan LB gerealiseerd (peildatum 1 oktober 2014); dit zijn 27 parttime- dan wel fulltime leerkrachten verspreid over de negen scholen binnen de stichting. Eén LC functionaris is voor 0,8535 fte bovenschools aangesteld om d.m.v. programmamanagement de kwaliteit van de zorg binnen Stichting SOM te bewaken en te verbeteren en de zorgstructuur op de scholen aan te scherpen.

Aan de doelstelling om in 2014 40% van de leerkrachten in LB, en 2% van de leerkrachten in LC aan te stellen, heeft Stichting SOM bijna voldaan. Naar verwachting zal, om aan de doelstelling te voldoen, nog circa 1,6 leerkracht in LB en 1,3 leerkracht in LC nodig zijn. Op schoolniveau hebben niet alle scholen het percentage LB gerealiseerd. Hierbij spelen kleine teams en mobiliteit van de LB-ers een rol.

2.6 Vervangerspool

De toestemming om de vervangingspool in te richten is gegeven door het Vervangingsfonds (3,2872 fte). De vervangingspool wordt zo efficiënt mogelijk ingezet en het streven is om minimaal 70% bezettingsgraad te realiseren. Voorlopig zal de vervangingspool vanaf 1 augustus 2015 niet meer ingezet worden en zal daarmee de basisformatie weer toenemen.

3. RISICO'S

Loonkosten

De meerjarenbegroting is op basis van nieuw beleid 2015-2018 en de meest actuele ontwikkelingen opgesteld. In de begroting wordt rekening gehouden met inkomsten vanuit het Bestuursakkoord (PM) en inkomsten vanuit de samenwerkingsverbanden Brabantse Wal en Oosterschelderegio (O3). Er wordt rekening gehouden met oplopende loonkosten als gevolg van het opschalen van personeel (hogere periodieken), aantal LB functies, 1,2% procent loonsverhoging (vanuit de CAO 2014) en dalende inkomsten vanuit vermindering van de zogenaamde leerling gewichten. Wel houden we er rekening mee dat de 1,2% loonsverhoging gecompenseerd gaat worden door het Rijk en dat we met een op handen zijnde reorganisatie voor de jaren 2016 en 2017 ons huidige personeelsbestand zien krimpen. Vooralsnog ziet Stichting SOM in de komende vier jaar niet tot nauwelijks dat mensen gebruik gaan maken van hun keuzepensioen. Stichting SOM blijft wel investeren in loonkosten betreffende het vrijstellen van lesgevende activiteiten voor directeuren en teamleiders en waar van toepassing de inzet van extra groepen bij knelsituaties, bijvoorbeeld grote kleuterklassen.

Dalende leerlingaantallen

Stichting SOM heeft helaas te maken met een leerlingendaling waarbij opvallend is dat de daling van de scholen van Stichting SOM in de provincie Zeeland in mindere mate van toepassing is in vergelijking met de scholen van Stichting SOM in West-Brabant.

Verklarende factoren hierbij zijn dat er weliswaar in de provincie Zeeland en Brabant een dalend inwoneraantal is maar dat bij het openbaar basisonderwijs een toename is van de instroom van niet-Westerse leerlingen en, waar we trots op zijn, dat alle SOM scholen in staat zijn om door middel van goed onderwijs en een duidelijke PR nieuwe jonge gezinnen aan te trekken.

Kleine scholen

Door voortijdig risico's te signaleren en maatregelen te nemen wil Stichting SOM escalatie op financieel vlak voorkomen. Zo is, gezien de daling van het aantal leerlingen, tijdig actie ondernomen om de gemiddelde schoolgrootte op een hoger niveau te tillen door een samenwerking aan te gaan met een ander schoolbestuur, Stichting ABBO. Hierdoor is de sluiting van kleinere scholen in de provincie Zeeland die onder de opheffingsnorm van de gemeente Reimerswaal zijn gekomen op de korte en middellange termijn voorkomen. Daarbij is het van groot belang dat het onderwijs wat daar gegeven wordt pedagogisch, didactisch en financieel verantwoord is. Deze afweging gemaakt hebbende is Stichting SOM zeer verheugd over het bereikte resultaat en kan Stichting SOM het behoud van openbaar basisonderwijs in Zeeuwse dorpen voorlopig blijven handhaven.

Leegstand

Door vermindering van het aantal leerlingen gaat in schoolgebouwen leegstand ontstaan. Deze leegstand is van flinke invloed op de financiering doordat de gelden voor materiele instandhouding en onderhoud schoolgebouwen ook gebaseerd zijn op het aantal groepen waar een school recht op heeft. Bij een aantal scholen van Stichting SOM is het gelukt om of peuterspeelzalen, of kinderopvang of andere instellingen voor kinderen met een beperking te integreren in het gebouw. De samenwerking met organisaties van voor-, tussen- en naschoolse opvang bevordert de opheffing van de leegstand.

Onderwijsinspectie

Stichting SOM heeft minder financiële middelen ter beschikking, maar wil de kwaliteit van het onderwijs op hoog niveau handhaven. Hiervoor zijn investeringen in kwaliteit en opleidingen binnen de organisatie tot speerpunt betiteld. Stichting SOM heeft op basis van bezoeken van de onderwijsinspectie voor alle scholen het basisarrangement gekregen. Bovendien is uit de laatste tevredenheid enquêtes een grote mate van tevredenheid gebleken over het onderwijs bij Stichting SOM.

Management

Stichting SOM stuurt 9 scholen aan met 5 meerscholendirecteuren en teamleiders. Dit betekent dat de directeuren maar beperkt fysiek aanwezig zijn op hun scholen. De keuze voor dit managementmodel is inmiddels wel efficiënt en effectief gebleken.

Door signalering en monitoring op schoolniveau en bovenschools niveau worden de opbrengsten en resultaten van leerlingen zeer intensief bekeken en beoordeeld en worden verbeterplannen minutieus in een korte termijn cyclus uitgevoerd en geherwaardeerd. Het management van de basisscholen heeft een stabiele structuur. Iedere directeur heeft naast de eindverantwoordelijkheid van de eigen school ook de verantwoordelijkheid van een of meerdere scholen van Stichting SOM. Dit betekent dat er sprake is van een duo-directeurschap wat bevorderlijk is voor het management en voor de kennisdeling. Ook de intern begeleiders hebben allemaal een duo partner bij een van de andere scholen. Zowel de directeuren als de IB-ers werken samen in een project gestuurde organisatie rondom inhoudelijke onderwijsthema's. Bovendien is Stichting SOM in staat gebleken om met gebruikmaking van Europese subsidies ook buiten de landsgrenzen te kijken waardoor de kennis van het onderwijssysteem van die landen rechtstreeks van invloed is op de manier waarop wij onze scholen vorm willen geven.

Buitenonderhoud gebouwen

Gezien de meerjaren onderhoudsplannen die nog door de gemeenten gemaakt zijn voor wat betreft het buitenonderhoud van onze schoolgebouwen en de inkomsten ten gevolge van de doordecentralisatie komt Stichting SOM in financiële zin tekort om deze plannen volgens dit tijdpad uit te voeren. De inkomsten die vanaf 1 januari 2015 bij Stichting SOM terecht gaan komen zijn helaas niet voldoende om hiervoor financiële dekking te geven. Dit betekent dat uitstel of her-planning en opbouw van reserves hierop van toepassing zijn als ook mocht blijken dat gemeenten niet een overgangsbudget beschikbaar gaan stellen. .

Verhoging van de AOW leeftijd en pensioenen

Stichting SOM merkt dat steeds minder personeelsleden gebruik maken van het Keuzepensioen. De verhoging van de AOW-leeftijd en onzekerheid op de arbeidsmarkt, en eventueel ook rondom pensioenen, maakt vaak dat collega's langer blijven doorwerken. De constatering is dat er geen nieuw personeel is gekomen, behalve op tijdelijke c.q. payroll basis. Vooralsnog voorziet Stichting SOM dat in deze situatie geen kentering zal komen.

Vervangingsfonds

De premie voor het Vervangingsfonds wordt de komende jaren fors verhoogd. Oorzaak van de premiestijging is het feit dat steeds meer grote besturen eigen risicodrager worden. Het eigen risicodragerschap betekent dat ziektevervangingen niet meer kosteloos weg geboekt kunnen worden op het Vervangingsfonds. Vervangingen moeten intern worden opgelost of de kosten van de vervangingen worden structureel in de boekhouding opgenomen. Daar staat tegenover dat de premie aan het Vervangingsfonds niet meer betaald hoeft te worden (voor Stichting SOM is dit ongeveer € 270.000,- per jaar). Stichting SOM zal een afweging maken of het eigen risicodragerschap op korte of middellange termijn gehanteerd zal worden.

4. DE EXPLOITATIEBEGROTING

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

2015

Baten en lasten

Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW	€	5.965.393
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€	-
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	€	-
3.4 Baten werk in opdracht van derden	€	-
3.5 Overige baten	€	411.695
	€	6.377.087

Lasten

<i>Salarissen en sociale lasten</i>	€	4.305.068
<i>Lasten personeelsbeleid</i>	€	784.459
4.1 Personeelslasten	€	5.089.527
4.2 Afschrijvingen	€	170.012
4.3 Huisvestingslasten	€	523.602
4.4 Overige lasten	€	527.729
	€	6.310.869

Saldo baten en lasten € **66.218**

Financiële baten en lasten

5.1 Financiële baten	€	15.000
5.2 Financiële lasten	€	-

Saldo financiële baten en lasten € **15.000**

Resultaat € **81.218**

PM: Bestuursakkoordgelden € 71.520

Resultaat na verwerking PM post € **152.738**

4.1 Toelichting op de exploitatiebegroting

4.1.1 Rijksbijdragen OCW

De (lumpsum) rijksvergoeding OCW is opgebouwd uit de componenten salarissen tot en met de materiële instandhouding.

Bedragen * € 1.000	2015	2014
Omschrijving	Totaal	Totaal
Personele bekostiging regulier (*)	4227	4286
Prestatiebox	126	130
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	553	567
Materiële instandhouding (**)	991	888
Leerling-gebonden financiering (***)	0	148
Subsidie impulsgebieden	57	59
Loonkostensubsidie OOP	11	11
Totaal	5965	6089

Opmerkingen:

(*) Door de leerlingendaling wordt er minder bekostiging ontvangen.

(**) In verband met de doordecentralisatie van het buitenonderhoud ontvangt Stichting SOM extra middelen. Deze extra middelen zijn verwerkt in de materiële instandhouding.

(***) De leerlinggebonden financiering loopt per 1 augustus 2014 via de samenwerkingsverbanden in plaats van via het Rijk.

4.1.2 Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn als volgt begroot

Bedragen * € 1.000	2014	2013
Omschrijving	Totaal	Totaal
Detachering conciërge Parelmoer	6	6
Totaal	6	6

Deze bijdrage is afkomstig van de gemeente Reimerswaal. Vanaf 2013 ontvangen we een detacheringsvergoeding voor de conciërge van OBS Parelmoer die 1 dag per week werkzaamheden verricht voor het Multi Functioneel Centrum Yerseke.

4.1.3 Overige baten

De overige baten zijn als volgt begroot:

Bedragen * € 1.000	2015	2014
Omschrijving	Totaal	Totaal
Zorgbijdrage van twee samenwerkingsverbanden	114	94
Verhuuropbrengsten	34	35
Vervangingspool*	48	59
Bijdrage samenwerkingsverbanden inz. Passend onderwijs	166	0
Detachering ABBO	42	29
Detachering de Boemerang	2	2
Totaal	406	219

* Vanaf schooljaar 2015-2016 stopt Stichting SOM voorlopig met de vervangingspool. De in bovenstaand overzicht verwerkte baten betreffen 7/12^e deel over het schooljaar 2014-2015.

De bijdrage uit het samenwerkingsverband en de verhuuropbrengsten zijn in overeenstemming met de schoolbegrotingen en de opgaven vanuit de samenwerkingsverbanden De Brabantse Wal en Passend Primair Onderwijs Oosterschelderegio.

De LGF gelden lopen vanaf 1 augustus 2014 via de samenwerkingsverbanden in plaats van via het Rijk.

Vanaf 1 februari 2013 heeft Stichting SOM een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Stichting ABBO. Eén van de doelstellingen binnen de samenwerking is samen tot efficiencywinst te komen in de bedrijfsvoering. Dit betekent dat de financiële administratie, personeelszaken en secretariaat van Stichting ABBO per 1 januari 2014 gedaan zal worden door het stafbureau van Stichting SOM. De ICT-medewerker van Stichting ABBO zal Stichting SOM met zijn werkzaamheden gaan ondersteunen.

4.1.4 Personele lasten

De opbouw van de begrote personele lasten is in onderstaande tabel opgenomen.

Bedragen * € 1.000	2015	2014
Omschrijving	Totaal	Totaal
Bovenschoolse organisatie	295	278
Loonkosten formatie	4116	4399
Loonkosten vervangingspool (*)	117	54
Loonkosten SOM breed inzet conciërge	29	0
Loonkosten prestatiebox	38	33
Formatieve inzet via payroll	293	0
Payroll ten laste investeringsbudget (**)	50	0
Uitzendkrachten	39	43
Vergoeding LIO	4	4
Kosten ambtsjubilea	2	3
Kosten nascholing	40	20
Welzijn en welbevinden	10	11
Bedrijfsgezondheidszorg	16	21
Overige personeelskosten (***)	25	65
Dotatie voorzieningen	15	15
Totaal	5089	4.946

(*) Per 1 augustus 2015 stopt Stichting SOM voorlopig met de vervangingspool. Omdat nog onduidelijk is op welke scholen de huidige "pool" medewerkers ingezet gaan worden, zijn de loonkosten voorlopig verantwoord onder de post loonkosten vervangingspool.

(**) SOM investeert in kleine kleutergroepen en in de facilitering van de teamleiders van de scholen.

(***) specificatie overige personeelskosten:

Kerstgratificatie personeel Stichting SOM	€ 6.000,-
Personeelsdag Stichting SOM	€ 5.500,-
Overig	€ 13.500,-

Verloop overzicht loonkosten 2010 t/m 2015

2010	2011	2012	2013	2014	2015
5.681.422	5.418.397	4.989.000	4.918.000	4.764.000	4.595.000

4.1.5 De bovenschoolse organisatie

De bovenschoolse organisatie is ingericht voor de ondersteuning van de scholen van Stichting SOM. Gestreefd wordt naar een optimale bezetting van de bovenschoolse organisatie. Kwalitatief moet deze in staat zijn om de bedrijfsvoering van Stichting SOM op een professionele manier te realiseren waardoor de continuïteit van de Stichting gewaarborgd blijft. Ook heeft de bovenschoolse organisatie een faciliterende rol voor de kwaliteitsontwikkeling van het primair proces.

NB: doordat financieel en personeel beleid in eigen beheer gedaan wordt is de kostbare inhuur van een administratiekantoor niet of nauwelijks nodig. Op dit terrein is alleen de salarisadministratie uitbesteed.

De begrote kosten van de **bovenschoolse organisatie** van Stichting SOM zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Exploitatiebegroting		€
3 Baten		
3.1	Personeel,- en arbeidsmarktbeleid	552.786
	Personele reguliere bekostiging 2% tbv bapo-kosten	84.733
	Prestatiebox	126.233
	Loonkostensubsidie OOP	11.340
	Vervangingspool (*)	47.823
3.5	Overige baten	58.931
Totaal baten		881.845
4 Lasten		
4.1	Loonkosten personeel (bestuurskantoor)	295.362
	Loonkosten bapo personeel Stichting SOM	83.054
	Loonkosten prestatiebox	38.284
	Loonkosten SOM breed inzet conciërge (**)	29.208
	Loonkosten vervangingspool (***)	117.118
	Loonkosten vervanging teamleiders	67.000
	Formatieve inzet via payroll	41.667
	Overige personele lasten (****)	112.000
4.2	Afschrijvingen	5.442
4.3	Huisvestingslasten	27.698
4.4	Overige lasten	169.759
Totaal lasten		986.591
Saldo baten en lasten		104.746-
5 Financiële baten en lasten		15.000
Resultaat		89.746-

(*) Per 1 augustus 2015 zal Stichting SOM stoppen met de vervangingspool. De vervangingspoolopbrengsten zijn daarom ook tot 1 augustus begroot.

(**) In verband met de SOM brede inzet van de conciërge zijn deze loonkosten per 1 augustus 2014 op bovenschools niveau geplaatst. In 2014 werden de loonkosten nog begroot op OBS Parelmoer.

(***). Omdat nog onduidelijk is op welke scholen de huidige "pool" medewerkers ingezet gaan worden, zijn de loonkosten verantwoord onder de post loonkosten vervangingspool.

(****) Onder overige personele lasten worden verstaan; kosten nascholing, Arbo kosten, kosten ambtsjubilea, reiskosten, kosten welzijn en welbevinden en dotaties personele voorzieningen. **Deze genoemde kosten voor de hele stichting worden volledig bovenschools gedragen.**

Specificatie 4.1 Loonkosten personeel bestuurskantoor

Loonkosten	Fte
Algemeen directeur / bestuurder	1
Personeelszaken	0,8
Secretariaat	0,7
Financien / huisvesting / ICT	1,3
Totaal regulier	3,8

Specificatie 4.3 huisvestingslasten

Huur stafbureau	€ 10.000,-
Dyade inzake meerjarenonderhoudsplan/begeleiding	€ 32.500,-
Afvalverwerking	€ 500,-

Specificatie 4.4 overige lasten

De grootste kostenposten zijn hieronder weergegeven:

Calamiteitenpost	€ 10.000,-
Verzekeringen	€ 7.500,-
Accountantskosten	€ 10.000,-
Kosten administratiekantoor (salarisverwerking)	€ 45.000,-
ICT kosten/netwerkbeheer scholen	€ 50.000,-
Schoolbegeleiding	€ 5.000,-
Software en licentiekosten	€ 10.000,-

Vast staat dat de professionele kwaliteit van het stafbureau gewaarborgd moet worden om op een verantwoorde manier de organisatie te besturen. Waar nodig zal nog gebruik gemaakt worden van de inzet van externe capaciteit maar er zal er eerst binnen de organisatie naar mogelijkheden en oplossingen worden gezocht.

Tot slot is rekening gehouden met een post 'calamiteiten' van € 10.000,-. Deze post stelt de bestuurder/directeur in staat om alert te reageren op spoedeisende zaken die zich in de organisatie mogelijk zullen voordoen.

4.1.6 Afschrijvingen

Bedragen * € 1.000	2015	2014
Omschrijving	Totaal	Totaal
Afschrijvingen	170	192
Totaal	<u>170</u>	<u>192</u>

4.1.7 Huisvestingslasten, overige instellingslasten en leermiddelen

Bedragen * € 1.000	2015	2014
Omschrijving	Totaal	Totaal
Huisvestingslasten	524	496
Overige instellingslasten	404	448
Leermiddelen	124	102
Totaal	<u>1052</u>	<u>1046</u>

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten wijzigen ten opzichte van 2014 door

- Verhoging dotatie onderhoud gebouwen met € 30.000,- conform het meerjarenonderhoudsplan.
- Bijstelling van de energielasten met € 7.000,-.
- Kostenbesparing op de huisvestingsbegeleiding door het afsluiten van een nieuw versoberd contract met Dyade vastgoed, ad € 10.000,-.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten nemen af met € 44.000,-. De belangrijkste mutaties ten opzichte van de begroting 2014 zijn:

- Er is een forse besparing gerealiseerd door het afsluiten van een nieuw versoberd contract met Dyade voor wat betreft de personeels- en salarisadministratie, ad € 20.000,-.
- Bijstelling van de kosten voor schoolbegeleiding ad € 30.000,-.
- In verband met de hogere kosten voor aanschaf software en licenties is deze kostenpost bijgesteld ad € 8.000,-.

Leermiddelen

Door efficiënt inkopen van de leermiddelen is er een besparing te realiseren. De kosten om het onderwijs te digitaliseren zoals aanschaf smartboards en softwarelicenties zijn hoog, dit is echter een aandachtspunt voor alle schoolbesturen.

4.1.8 Treasury

Conform het treasurystatuut wordt 2 keer per jaar overleg gevoerd over de financiële middelen van de stichting. Deze overleggen vinden jaarlijks plaats in februari en september.

5. MEERJARENRAMING

5.1 Meerjarenraming 2015-2018

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2015	2016	2017	2018
Baten en lasten				
Baten				
3.1 Rijksbijdragen OCW	€ 5.965.393	€ 5.739.077	€ 5.566.655	€ 5.453.554
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ -	€ -	€ -	€ -
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	€ -	€ -	€ -	€ -
3.4 Baten werk in opdracht van derden	€ -	€ -	€ -	€ -
3.5 Overige baten	€ 411.695	€ 340.236	€ 293.703	€ 294.554
	€ 6.377.087	€ 6.079.313	€ 5.860.359	€ 5.748.108
Lasten				
<i>Salarissen en sociale lasten</i>	€ 4.305.068	€ 4.379.196	€ 4.429.471	€ 4.475.461
<i>Lasten personeelsbeleid</i>	€ 784.459	€ 586.812	€ 477.321	€ 480.226
4.1 Personeelslasten	€ 5.089.527	€ 4.966.008	€ 4.906.792	€ 4.955.687
4.2 Afschrijvingen	€ 170.012	€ 179.057	€ 180.297	€ 170.924
4.3 Huisvestingslasten	€ 523.602	€ 522.002	€ 623.977	€ 615.712
4.4 Overige lasten	€ 527.729	€ 486.570	€ 483.570	€ 483.570
	€ 6.310.869	€ 6.153.637	€ 6.194.636	€ 6.225.892
Saldo baten en lasten	€ 66.218	€ 74.324-	€ 334.277-	€ 477.784-
Financiële baten en lasten				
5.1 Financiële baten	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
5.2 Financiële lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo financiële baten en lasten	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Resultaat	€ 81.218	€ 59.324-	€ 319.277-	€ 462.784-
PM: Bestuursakkoordgelden	€ 71.520	€ 66.180	€ 65.100	€ 62.820
Resultaat na verwerking PM post	€ 152.738	€ 6.856	€ 254.177-	€ 399.964-
Taakstelling reorganisatie	€ -	€ -	€ 300.000	€ 400.000
Resultaat na reorganisatie	€ 152.738	€ 6.856	€ 45.823	€ 36

5.2 Verloopoverzicht eigen vermogen

EIGEN VERMOGEN

Omschrijving	Stand per 01-01-14	Resultaat 2014*	Stand per 31-12-14	Resultaat 2015	Stand per 31-12-15	Resultaat 2016	Stand per 31-12-16	Resultaat 2017	Stand per 31-12-17	Resultaat 2018	Cum. Stand per 31-12-18
Eigen vermogen											
Reserves											
Stichting SOM	1.613.375	-20.000	1.593.375	81.218	1.674.593	-59.324	1.615.269	-319.277	1.295.992	-462.784	833.208
* verwacht resultaat 2013											
Bestemmingsreserves											
publiek:											
Bestemmingsreserve bapo	36.252		36.252		36.252		36.252		36.252		36.252
Totaal eigen vermogen	1.649.627	-20.000	1.629.627	81.218	1.710.845	-59.324	1.651.521	-319.277	1.332.244	-462.784	869.460

5.3 Liquiditeitsbegroting 2015-2018

Stand per 1-1-2015	Inkomsten 2015	Uitgaven 2015	Stand per 31-12-2015	Inkomsten 2016	Uitgaven 2016	Stand per 31-12-2016	Inkomsten 2017	Uitgaven 2017	Stand per 31-12-2017	Inkomsten 2018	Uitgaven 2018	Stand per 31-12-2018
1.200.000	6.392.087	6.146.044	1.446.043	6.094.313	5.990.517	1.549.839	5.875.359	6.026.276	1.398.922	5.763.108	6.065.405	1.096.625
Specificatie investeringen:												
Lesmethoden		56.250			48.000			51.000			43.000	
ICT		60.000			70.000			65.500			67.000	
Meubilair		33.000			38.000			38.000			38.000	
Totaal		149.250			156.000			154.500			148.000	

LIJST MET AFKORTINGEN

Afkorting	Betekenis
ARBO	Arbeidsomstandigheden
B & M	Bestuur en Management
BAPO	Bevordering arbeidsparticipatie ouderen
BIO	(Wet) Beroepen in het Onderwijs
BOA	Bestrijding onderwijs achterstanden
CAO-PO	Collectieve Arbeidsovereenkomst Primair Onderwijs
CFI	Centrale Financiële Instellingen (agentschap van het ministerie van OCW)
DGO	Decentraal Georganiseerd Overleg
FTE	Fulltime Equivalent
GGL	Gemiddeld Gewogen Leeftijd
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
GOA	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
GPL	Gemiddelde Personeelslast
IB-er	Interne begeleider
ICT	Informatie communicatie technologie
IPB	Integraal personeelsbeleid
KST	Kleine scholen toeslag
LGF	Leerlinggebonden financiering
LIO	Leraar in opleiding
lIn	Leerlingen
LOA	Lokaal Onderwijsachterstandenbeleid
MI	Materiële Instandhouding
MOA	Management, Ondersteuning, Arbeidsmarktontwikkeling
MR	Medezeggenschapsraad
OBS	Openbare basisschool
OCW	Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
OO	Openbaar Onderwijs
OP	Onderwijzend Personeel
OOP	Onderwijsondersteunend Personeel
PAB	Personeel en Arbeidsmarkt Beleid
PF	Participatiefonds
PGMR	personeelsgeleding gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
PMR	personeelsgeleding medezeggenschapsraad
PO	Primair Onderwijs
RDDF	Risico dragend deel van de formatie
SOVA	Sociale vaardigheid
SWV	Samenwerkingsverband
VLL	Veilig Leren Lezen
WSNS	Weer Samen Naar School
WTF	Werktijdfactor
ZAT	Zorg Advies Team
ZKST	Zeer Kleine scholen toeslag